

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2046

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Lappalainen, Suvi			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Suomalaisten miesten perheasenteet			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-02-28	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 73
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Perheessä viime vuosikymmeninä tapahtuneet muutokset (avioerojen sekä avoliittojen yleistyminen, syntyvyyden lasku, lapsiperheiden väheneminen, siirtyminen ydinperhemallista monimuotoisuuteen) on synnyttänyt keskustelua perheen kriisiytymisestä, jopa lopusta. Yhteiskuntateoreetikoiden mukaan elämme yksilöllistyneessä yhteiskunnassa, jossa elämäntavat ja -tyylit ovat irronneet tradition kahleista ja etukäteen kirjoitetuista odotuksista. Elämisen mallia ei ole, vaan jokainen työstää ja suunnittelee elämäänsä yksilöllisesti.</p> <p>Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia miesten perheasenteita, onko niissä nähtävissä muutoksia perinteinen-moderni -akselilla. Tarkoituksena oli selvittää, onko saman perheasenteen omaavien miesten taustatekijät (mm. perhetilanne ja koulutus) erilaisia, vai voidaanko taustamuuttujien avulla ennustaa asenteita. Jos yksilöllistyminen olisi toteutunut yhteiskuntateoreetikoiden esittämällä tavalla, ei yhteisiä taustamuuttujia olisi enää mahdollista käyttää.</p> <p>Tutkimuksen perhekäsite nousee tutkimusaineiston asennekysymyksistä ja kuvaa ydinperhettä, jossa miehellä on asema perheenisänä ja avio- tai avomiehenä. Perheasenteet käsitteenä sisältävät ensinnäkin yksilön käsitykset perheysiköstä (reproduktio-, talous- vai emotionaalinen yksikkö) ja toiseksi sukupuolirooleista (käsitys perheensisäisestä työnjaosta ja lasten kasvatuksesta). Kaikkiin näihin on liitettävissä traditio – moderni -ulottuvuus ja sitä kautta yksilön asennoitumista perheeseen voidaan kuvata moderniksi tai perinteiseksi.</p> <p>Tutkimusaineistona on Tilastokeskuksen haastattelijoiden strukturoiduilla haastattelulomakkeilla keräämä aineisto Suomalaismiesten perheellistymisen vuoden 1992 syksyltä. Tämä aineisto on ainutlaatuinen, koskaan aiemmin vastaavaa aineistoa ei ole Suomessa kerätty. Tutkimusväestö koostui 1228 miehestä, jotka kuuluivat kahteen eri kohorttiin: 1943-47 syntyneitä oli 729 ja 1953-57 syntyneitä oli 499. Tutkimusaineiston asenneväittämistä, muodostettiin faktorianalyysin avulla kaksi selitettävää perheasennemuuttujaa: konservatiivinen (=perinteinen) ja perhekeskeinen (=moderni). Nämä asenteet eivät ole toisiaan poissulkevia. Ristiintaulukoinnin avulla tutkittiin selitettävien ja selittävien muuttujien välisiä yhteyksiä, varsinaisena tutkimusmenetelmänä oli logistinen regressioanalyysi.</p> <p>Tutkimusanalyysin perusteella voidaan sanoa, että perheasenteet ovat muuttuneet perinteisestä modernimpaan suuntaan. Perheasenteet ovat entistä yksilöllisempiä ja niissä esiintyy suhteellisen paljon hajontaa, mutta perheasenteita voidaan edelleen jossain määrin ennustaa, jos tunnetaan miehen taustaa. Yksilön asenteet kertovat hänen yhteiskunnallisesta taustastaan. Korkeampi ikä, matala koulutustaso, ja uskonnollisuus enteilevät perinteistä asennoitumista. Modernia perheasennetta ennustavia tekijöitä ovat, korkea koulutus, parisuhde, lapsuuskodin uskonnollisuus ja se, mitä useampi lapsi miehellä on.</p> <p>Tutkimuksessa on käytetty lähteinä kotimaisia ja ulkomaisia yksilöllistymistä ja yhteiskunnan muutosta käsitteleviä teoksia, sekä perhetutkimuksia.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords miehet - asenteet - perhe perhe-elämä - yksilöllistyminen uudenaikaistuminen - vaikutukset - perhe			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			